

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főtér 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszbutéknél, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet-
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Oszló fellegek.

— márc. 31.

1908. év október 6-án jelent meg a monarchia uralkodójának ama proklamációja, mely Boszniát és Hercegovinát annektált tartományoknak jelenti ki, vagyis ezekre a Habsburg ház szuverén jogait kiterjeszti.

Ez a közjogilag nagy fontoságú esemény természetesen kihívta az európai összes nagyhatalmak hozzászólását s ezeknek nem is lett volna egy kis rártatiság után semmi kifogásuk az annexió ellen, ha az oroszok között véletlenül patkány is nem kerül, mely buta göggyében versenyt akart tartani a többivel s már nagyhatalmi képzelődésekben szenvedett.

Szerbia tiltakozott az annexió ellen s az orosz diplomácia kétszínű játéka által segítettve, a lefolyt közel fél év alatt végtelen sok boszuságot okozott a nagyhatalmaknak, elsősorban pedig nekünk, kiket anyagi tekintetben is több száz millió koronáig károsított meg. A háboru kitörését már elmaradhatlannak véltük s naponta vártuk, amely tulerónk dacára is ezer milliókat rabolt volna el békés fejlődésünk elől. Most, hogy a háboru veszedelme elmúlt felőlünk, nem csoda ha keressük az indító okokat s a forrást, mely egy önma-

gával is jöltehetetlen apró ál-lamba oly merészséget önt, miszerint nálánál többszörösen erősebb felet képes molesztálni.

Az annexió ügye csak titulus volt a szerbeknek a velünk szemben való okvetetlenkedésre. A dolog lényege visszamenőleg, az 1905-iki magyar-szerb vámháboruban s az ezután kényszerből megkötött vámszerződésben rejlik. A szerbek eme vámszerződés megkötése óta — jó magyar szóval élve — folyton simfeltek ránk. Volt is rá okuk, mert míg az előző időkben évente 70—80 ezer darab élő marhát hozhattak be Magyarországra olyan vámteletek mellett, hogy az ökörnek métermázsájára 9'40 kor; a sertésre 3'57 korona volt kivétel, addig az 1905. évi vámháboru után állataikat csak vágott állapotban hozhatták be, mégpedig az ökröt 60 kor., a sertést 11 korona métermázsánkénti vámdíjtelek mellett.

Ez tönkre tette Szerbiát anyagilag, noha nekünk sem használt, mert a még ma is grasszáló kegyetlen husrágóság ez időtől datálódik. Ezóta végtelen gyűlölettel viseltetik Szerbia irántunk s hazánkban nagy számmal lakó fajrokonait a szerb állam népe folyton bujtogatta ellenünk s nem csekély és nem kevés gondot okozott kormányunknak e bujtogatások ellensúlyozása. A keleti

nép temperamentumát ismerve, e gyűlölködésnek egészen a dühödtségig való elfajulásán nem is csodálkozhatunk.

Az annexió proklamálása után Szerbia „területi kárptólás” iránti igényekkel lépett fel, mintha őt az annektált tartományokból bármiféle jogcimen csak egy négyzet-szögölnyi terület is megillette volna. Majd midőn e képtelen kívánsága felett mosolyogva tért napirendre minden komoly ember, még silányabb és tehetetlenebb apró szomszédjára, a feketehegyiekre támaszkodva, a főleg Oroszország kétszínű diplomáciája által alattomban heccelve, nem átalott velünk szemben nyíltan ellenséges állápontra helyezkedni s a patkány háboruval fenyegette az oroszok. E nyomorult ugrándozásban az orosz hatalomra való támaszkodás, az onnan guba alatt nyert biztatások bősztítették Szerbiát, melynek szerencsétlenségére még egy excentrikus gondolkozású trónörökös is akasztott nyakába a balvégzet, aki midőn néhány nap előtt a hadi pénztár és két színész nő hátra nem hagyásával eltűnt a boldogtalan országból, egyszerre lepadt a harci kedv, mert a szerb nép józan része maga is belátta már, hogy miféle előkelőségei vannak neki s milyen reményekkel szállhatna ő hadba ellenünk.

Ezek azonban a lokális dolgok, de az ügy teljes megvilágításához szükségesek. Azért soroltuk elő. A háborut nem annyira Szerbia, mint a nagyhatalmak csinálták volna. Tehetetlen és kapkodó külügyi kormányzatunk valami jót még soha sem hozott létre s egyedül a király békeszerető hajlandósága volt az a rugó, mely nem engedte a háborupártiak felszínre kerülését. Ha külügyi kormányzatunk élén ma is olyan magyar államférfiu állana, mint 34 év előtt gróf Andrássy Gyula, — aki diktált Európának, — akkor ma nem lennénk szegényebbek 2—3 millióval és azzal a rengeteg munkakerő értékével, melyet a családjuktól és üzletüktől elvont katonáknak az annektált tartományokba való koncentrálásával veszítettünk.

Az európai összes nagyhatalmak immár elismerték az annexiót, s Szerbiát így a kényszer viszi bele, hogy fogja be a száját és ne lármázzék. Az oroszról jól tudjuk, hogy maga is koldus, egy belsőleg, erkölcsileg teljesen züllött, anyagilag pedig tehetetlen állam, de a nagy lomha test még mozgolódik s számot akar tenni az európai koncertben. Az angol kétszínűség az oroszszal egyetemlegesen heccelte Szerbiát, most azonban már a hullámok teljesen elsimultak. Az olasz-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Ujhelyi emlékek.

A „Zemplén” számára írta: S. Löw Róza.

Egy szép szál ujhelyi embernek mesét ígértem magamagáról. De miután a mesék világa tűnőben, a világ hangadó emberei csak a józan, tiszta valóznak hódolnak meg, hát hadd írjak történetet; gyerekkori emlékekből szötteket, gyerek kedélyű hangulattól illatosakat.

A szép férfuról nem szabad tudomást vennem, nekem az asszonyok. Nem szabad magában látnom csak a lelkét, a gyereklelkét, melynek közepibe, szíve mélyébe aranyos szeretetbe ékelt kép él; édes anyja képe. Melyet ugyan arcán is hord bizonyosságul, hogy szülője szívének is a gyermeke. Ugy is ismertem magára anyjáról. Maga meg reám az apám-ról. Mert biz egyszer szép gyerekek is voltunk. Lehetünk.

Maga karesun hajlékony. Nagyon is a leány felé hajlékony. Mint a zöldel, rügyben fakadó virág illata felé hajló csemete. Én, én, (hogy hazudjam no szépen?) mint a csattanó bimbó a napnak kacagó fényével selymes szirmu orcámon. Most maga hatalmas, terebélyes fatörzs, családja körül fakadt, erőssé nőtt védelmező ágakkal, melyek levelein remények és szerelmek zöldelnek. Magasztos és örökös szülői szerelmek.

En pedig (hogy is mondjak igazat?) terjedelmes lomb lettem. Az a bizonyos, misztikus bokor, melynek Isten a nyulat a földre rendeli. Hát hadd susogjon a bokor arról, hogy, hogy is volt hajdanában — danában.

Gyermekálmodások aranyos, fényes látományokkal himzett fátyolán keresztül édes asszonyarcot látok különféle variációban: Hosszu bársony bunda fedi, melegíti alakját. Coboly gallér ékíti nyakát, melyen hátraszegve gömbölyű, édes fej ül. Mintha mindenkinek barátságos jóakarattal akarna köszönni cirogató tekintetével, mosolygó ajkával, melyet kemény szó el nem hagyott. Sötétszöke fején francia kalapka (nem mai sálók) ült tetszést nyerő negédséggel. Ahitattal néztem a szépet asszonyalakban. Hogy közelebről élvezhessem, sohasem mulasztom el fehér kezét megcsókolni. Mellesleg úgy gondolkoztam kicsi szívem bámulatának tárgyáról: Édes Istenkém! Hogy tud ily szép lenni anélkül, hogy büszke volna! Ily áldott külsejűt mindenkinek muszáj szeretni, nem? Biztosan a lelke is oly szép, mint nézése. Hát nem megilleti, hogy életében, viszonyaiban, környezetében, otthonában minden szép legyen? Néma hódolattal, vegyes imádatlall mind neki ítélem oda az élet gazdagságait szépsége díjál.

Otthon még bájosabb volt. Patyolat pongyolában porolt, ügyeskedett, gondozott házat, konyhát, ker-

tet, férjet, gyermeket. És mire minden a helyén fénylett a tisztaságtól, virágnak kelyhe friss öntözésnek viz-éppjeitől, versenyt illatoztak a verbéniával a maga sütötte, rózsásan ropogós falatok. Korzónak divatját nem slylette akkor az otthon. Ugy szálltak be napsugaras fészekbe a madárfluk kedélyesen lépegető apjuk mögött az őket szeretőn váró anyjuk ölébe. Ki vállon, ki fején, ki kezén, ki hátán esókolta. Mert bővecskén volt a régi anyának áldása gyermekben. A galamb turbékoló hangján hallottam azokat fedni: Te nagy, nagy gyerek! Te hízogó kamasz! És te, te hosszú lurkó! Hát te, legkisebb vakarcsom! És te édes uram! Aztán jött a kikerülhetetlenül szükséges és közönséges momentum: az étkezés. És tellett mohó, parázs di-csérlet: Ezt anyuka főzte. De fain! Ezen a mamuska keze járt, de szép! És ahogy kerül, fordul okos, oktató, szerető szó és jámbor imádság, bucsucók követi azt és a munka szorgos ideje.

A szülői fészek meletet adó lelke még arcán hordja déli örömmek fény-sugárát, mikor oda ül mint koronája és háziasszonya az udvarban lakó társaságnak, tündöklőn peregő kötöt-
tükkel kezében, a fiuknak kötni szaporán a fehér zoknikat. Pereg a leeresztett szemek nyomán habzón eleven asszonybeszéd. Övé az első szó, a háziasszonyé. Folyik is mézédese-
uzsonáig, vacsoráig. Mikor ismét esa-

ládjái. Mert, uram Isten, nem mulathat egyre az ember. Sok az anya gondja. Szemeit fain kell tartani. Oh, csak mind leány volna! Nem kéne ugy félteni másleányoktól. Most is amott settenkedik az itthon vakációzó jogász a lakó fehér arcú leánya körül. Látja biz ő, hogy a huncut leány fiáért gyürte fel könyökig blúzának ujját. Szép is, ingerlő is a hőkarja. De akad ott más, jobb fajta, jobb viszonyu leánynak is fehér karja. Azonfelül egyéb fehérségei lelki szépségeknél, ragyogásai, ékességei lelki tulajdonságoknak. — Miért bomlana ezért? Látja, mint tépi titkon anyja kedvenc virágát a leánynak. Mint tüzi az azokat duzzadó keblére, melyben merész vágyak szenvedélye ég. Látja a remegő anyai szem szemük össze-
lobbanását, tekintetük esküjét, ígéretét. De lehet-e az élet tüzének erejét ifjui kebelben fekézni, mint a gépeket? Ki kell annak forni, égni, míg magától el nem jó csendesebb, állandóbb tüznek mérsékelt melege, éltető derűje; családi tűzhelynek rózsaszínű fénye, mely ugy beragyogja ősi áldással új nemzedéknek bubusgató otthonát, mint mikor a termékeny anyaföld zizegő vetéseire ráomlik egész melegével Istenfélő lesugárzó fényesség üdítő napsugárban.

Gondos anyának gondja van gyermekével való bizalmas viszonyára, meghitt barátságára. Erősnek, fennsőbbnek kell lennie gyermeke ifjuságának gyöngéivel szemben. Azt

ról nem sokat tartunk, az az erősebb felé sandít, csak egy igaz és becsületes barátunk maradt a kritikus időkben, aki méltó a hüszövséges nevére: Németország. Ennek hatalmas császára és államerejének nagy tekintélye tett legtöbbet a helyzet békés lebonyolítására. Az eloszlott háborus fellegek tova terelődését s így hazánknak óriási vér és pénzáldozattól való megkímélését főleg e hüszövségesünknek köszönhetjük. Hiába! a becsület, becsület marad örökké. A muszka vagy a talián ilyenre nem képes. A kalmár angol sem, mely zavaros vizeken szeret kalandozni, míg a nyugodt vérű german faj az ő becsületes érzésétől vezéreltetve hü marad adott szavához.

Mint néhez vihart jósló időben könnyebbedő lélekkel tekintünk a szerte foszló fellegekre, úgy látjuk most politikai életünk egéről a legsúlyosabbnak, a háboru fellegeinek szertefoszlását. A diplomácia most már rövidesen befejezi tárgyalásait s remélhető, hogy megindulnak a csapatok visszaszállítási is onnan az immár békés talajjára vált Bosznia és Hercegovina földjéről.

Vajha vissza ne térnének e borus fellegek hazánk egére egyhamar, de a most cserben maradt angol és orosz ravaszság ki tudja, mit eszel ki egy-két év alatt!?

— márc. 31.

Felhívás. Figyelmeztetem t. polgártársaimat, hogy a folyó 1909. évi képviselőválasztói névjegyzék jövő 1910. évre való kiigazítása most van folyamatban. A kiigazításra kirendelt küldöttség eddigi üléseiben azt tapasztalván, hogy az érdeklődés nagyon csekély, holnap és holnapután nem tart ülést; a jövő április hó 1-én csütörtökön azonban összeül, amikor is délelőtti 10 órától 12-ig jelentkezhetik, aki magát a választók névjegyzékébe felvételni, vagy arról, hogy

támogatni a tapasztalat és eszesség, a komolyság és józanság erejével, kristályos világításával, mely a szeretet melegével együtt kell hogy behasson ifju elmének lázas álmaiba, forró szívének zavaros vibrálásába.

Csakugyan sikerül anyai keblére visszahódítani lelke gyermekét simogató leánykezek közül, kisértő ajkaktól, az erős akaratu anyának furlangosan eszes, önzetlen igyekvésével, szülői álmát elérve: Hogy legyen fiának ne csak asszonya, lelki társa, módos párja, születendő gyermekének jól nevelt anyja. Ugy igazgatta a többiek életviszonyait is, puhitgatva fejök alatt a vánkost.

De az ott hagyott, szerencséről álmódó leánynak nedves lett a esalódás könyeitől párnája. Tetszett neki az ifju is, nem csupán pénze és állása. Ha anyja nincs örökké sarkában, övé a legény.

A boldogan elégedettek, céljukat elérők együtt örültek. En a szegény leány mellé szegődtem részvétemmel. Még gyermeki romantikámból is kitellett volna gyönyörű boldogság szegény sorban is. De az emberek akkor is realistikus voltak. Magok meg szemenszedett derék emberek. Képzelem, követték bátyjuk példáját és nem nevelik gyermekeiket sem költői álmokra. Szív az észszel legyen párosulva. Arany arannyal csengjen össze... Ugye ez világi jelszavuk? Jól teszik. Gazdagon szép ez élet, de kinszenvedés a nélkül. Ha van aki

abból ki nem maradt, meggyőződnie kíván. Kelt Sátoraljaujhelyben, 1909. március 29. én. *Matolai Etele* küldöttségi elnök.

T. előfizetőinkhez!

Az újnegyed év alkalmából felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülömben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy lapunk mai számához csatolt utalványon az előfizetést megújítani, illetőleg a hátrálékot beküldeni sziveskedjenek, nehogy lapunk további küldését beszüntetni s a hátrálékot postai megbízás útján legyünk kénytelenek beszédeni.

A kiadóhivatal.

HIREK.

Városszépítés és a kirakatok.

— márc. 31.

Magyarország nagyobb városai-ban általánosan érezhetőleg erősebbé vált utóbbi időben a városok szépitésére irányuló mozgalom és ellenőrzés. A szépnek, a műizlésnek hódító hatalma mindig szélesebb és szélesebb rétegeket von büvkörébe s ezt mindenütt átérzik a város szépitésére alakult bizottságok is, melyek fokozott tevékenységgel teljesítik értékelendő hivatásukat.

Csak nem régen vetette fel dr. Hornyay Béla a „Sátoraljaujhely mint virágváros” eszméjét, tudatában annak, hogy azon sok tényezőn kívül, mely egy aránylag kis várost is kedvessé, barátságossá, kellemessé tehet: nagy hatása van a pompázó virágdíszítésnek is, a város szépségét emelő renden, tisztaságon, helyes, célirányos építkezésen s más efféle tényezőknél kívül.

Mi ez alkalommal a város szépitésének egy oly eszközére, módjára hívjuk fel a figyelmet, mely nagyon hathatós szerepre hivatott a város külső képének csinosításában: a kirakatrendezésre. Anélkül, hogy

szerezse érte, az ég is ragyog, kiderül.

Á propos! Még megnehezted, hogy épp magáról keveset írtam. De! Magában él élete géniuszának örökké világító képe, melyről elmondottam gyermek megfigyeléseim. Ha kissé hiányosak, tudja be annak, hogy még nem volt meg mai éles pápaszemem. Azonban azt hiszem, ha ma elmennék szülővárosomba és elémbe kerülne egyik-másik becézöm; ma is rózsaszínű üvegen keresztül látnám a világot: a gyermekvilágom!

Még ez egyet: iskolás gyermekének mesélje tovább. Hogy mindezeket nagymamájáról tudja egy néni, ki általa küldi annak csókjait. Egy álmódó néni, ki ma is ábrándozik három csucsból kimagasló, daltól hangos hegyekről, hol muzsika, tüzes szó, parázs tánc tárt. Honnan maszatosan ért haza, szájában, kosárájában muskotály szőlővel és a puttonos dalával ajkán fordult be vigan az otthoni járdán abba a fehér falusi iskolába, a templom udvaron keresztül, hová ő tipeg, Ujhely gyermekkertjének kicsi virágszála. Ujhelyi kis lánynak elképzelésénél, gyermekálmok és emlékek eszmetársításánál lelkembe cseng gyermekkorom költőjének elégiája: „Auch ich bin in Arkadien geboren. Auch mir hat die Natur bei meiner Wiege Freude zugesprochen“...

figyelmén kívül hagynók, vagy kellő méltánylásban nem részesítenők a többi módokat: újból foglalkozunk a kirakatok izléses rendezésének fontosságával a város szépitésével kapcsolatban, mint olyan módussal, melynek hivatása e tekintetben felette jelentős. Ilyen irányban már régebben — a mult karácsony táján — felhivtuk e kérdésre a figyelmet, melynek most újból aktualitást ad az, hogy egyrészt a budapesti kirakatverseny már küszöbön áll, másrészt az, hogy általánosan keresik és kutadják újabban az eszközöket, melyek a város szépitését nagyobb anyagi megerősítés nélkül előmozdíthatják.

A város szépségének emelésére elsősorban az izléses bolti kirakatok vannak hivatva s e téren azoknak oly nagy szerepük jut, mely mással alig helyettesíthető. Sátoraljaujhely város külső képe egészen megváltozék, ha kereskedőink teljes mértékben átérzik az izléses kiállítás, jól rendezett kirakatok díszítő fontosságát. Hogy mily nagyvárosias, széppé tehet egész utcárást egy leleményes izléssel rendezett kirakat: elég egy példára utalnunk: a Szántó Mór és társa sátoraljaujhelyi férfiruha kereskedő cég impozáns kirakatára, mely eszével, változatos rendezésével valóságos dísz a Weinberger-féle sarokháznak, de dísz az utcának s így a városnak is.

Nálunk még nem fogták fel a kereskedők a kirakatrendezés fontosságát kellő mérvben, pedig reklám célból is a kirakat teljesítheti a legfontosabb hivatást. A kirakat szépsége állít meg, bilincsel le s végre az ösztönöz belépni az üzletbe, melynek belső tartalmára, tisztaságára, áru minőségére a kirakat következtetni enged. Ebből a szempontból is felkarolhatnánk kereskedőink a kirakatrendezés eszméjét s ezzel önérdéküket hathatósan szolgálva, szolgáltatnának egy másik, figyelemreméltó célt is: a város szépitését, külső csinjának fejlesztését. Mert Budapest példáján okulva: a kirakat verseny rendezése eszméjét megvalósítják közel jövőben a nagyobb városok is, sőt az élelmes kisel bek is, melyek épen a kirakat versenyek rendezésével fogják serkenteni kereskedőiket e téren önérdékük s a város fejlesztés szolgálatára.

Hála az Égnek, Sátoraljaujhelyben már több kereskedő van, aki beállott az anyagi áldozatot egyáltalán nem kívánó kirakatrendezési munka szolgálatába. Legyen ez a törekvés általánossá kereskedőink között s akkor városunk külső képe egy csapásra meg fog változni.

A budapesti kirakat verseny, mely egyidőben lesz megtartva a fővárosi tavaszi vásárral: olyan szép mozgalom, mely országszerte lendületet van hivatva adni a kirakatrendezés ügyének. Vidéki kereskedők mérsékelt vasuti menetdíjért tekinthetik ezt meg. Használják ki az alkalmat Sátoraljaujhely ambiciózus kereskedői is, menjenek fel s értékesítsék majd szerzett tapasztalataikat Sátoraljaujhelyben s szép kirakatok rendezésével adják jelét annak, hogy szívükön hordják saját javuk s a város szépitésének érdekeit.

Gyermeknap. Holnap április hó 1-én és holnapután április 2-án újra megjelennek fő utcáink keresztelésénél a már ismeretessé vált drót-rácsos urnák, melyek az elhagyott gyermekek megmentéséhez szolgálnak segédkezett a nemes szívek jótékony célú adományainak összegyűjtésével. Sátoraljaujhely városban a multban — mint annak idején köztünk — nagyon szép összeg gyűlt össze az elhagyott gyermekek javára, miben nagy része van annak a lelkes női gárdának, mely jószíve sugallatától indítatva áldozatkészen áll be a szép cél szolgálatába s odacso-

portosul az urnák köré: a gyűjtés s ellenőrzés fáradságát vállalván feladatául. Holnap s holnapután újra gyermeknap van, a Gyermekvédő Liga szánalomra érdemes kis véenceinek javára országszerte megindul a gyűjtés munkája. Városunk fenkölt szívi hölgyei — mint már közöltük — újból szép számmal állottak a gyűjtés ügyének szolgálatába s remélhető, hogy városunk közönsége ez évben is régi, ismert áldozatkészségével siet az elhagyott gyermekek megmentésére a maga filléreivel. Tekintettel arra, hogy a gyermeknapok ez idén városunkban vásári napok is, remélhető, hogy az anyagi eredmény nemcsak eléri, de túl is haladja a mult évi eredményt. Tegye ezt lehetővé nemeslelkű közönségünk áldozatkészsége!

Egyházi kinevezések. A kassai püspök Szemán János ujszomotori plebánosnak Amerikába történt kivándorlása folytán az ujszomotori plebánia adminisztrátorává *Benkő Bertalan* kassai káplánt nevezte ki. — *Parnóra Hvaszta Józsefet*, *Lasztóera Odescso Istvánt* Gálszécsről, *Gálszécsre Egri Dánielt* Perbenyikről, *Perbenyikbe Vörös Józsefet*, *Tarcalra Maczejkó Gyulát* káplánokká dispónálta; *Varga Imre* lasztói káplánt pedig kassai káplánná nevezte ki.

Helyettesítés. *Palásthy Kálmán* sátoraljaujhelyi állami népiskolai tanítót betegsége miatt a kultuszminiszter a folyó tanév végeig szabadságot. *Helyettesítésével Kaneler Mária* okl. tanítónő bizott meg.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter *Tokody Viktor* sátoraljaujhelyi kir. pénzügyigazgatóhelyettest pénzügyi tanácsossá; *Staut János* sátoraljaujhelyi kataszteri nyilvántartó biztos, pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá; *dr. Révész Bódog* sátoraljaujhelyi ügyvédet pedig a nyiregyházi kir. pénzügyigazgatóshoz fogalmazóvá; — a vall. és közoktatásügyi m. kir. miniszter az olaszliszkai állami óvodánál áthelyezés folytán megüresedett óvodóni állásra *Konrády Szidónia* okl. óvónőt nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter *Földes Albert* nagykárolyi pénzügyi segédtitkárt hasonló minőségben a sátoraljaujhelyi kir. pénzügyigazgatóshoz áthelyezte.

Sebeők Sári Kassán. *Sebeők Sári*, a m. kir. opera művésznője ápr. hó 12-én hangversenyt ad Kassán a Schalk-házban. A kiváló énekművésznő kassai hangversenye iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Támogassuk a Kossuth-muzeumot. 1848-ra örökké vissza emlékezik a magyar. Nagy idők voltak azok és nagy emberek a megteremtői. Áhitattal, kegyelettel kell tekintenünk mindenre, ami arra az időre emlékeztet. Meg kell becsülnünk a nemzeti küzdelemünkben ránk maradt emléktárgyakat, melyek egy szebb jövő kivívására serkentenek bennünket. — És mi mégsem adjuk meg ezen szent emléktárgyak leggazdagabb tárházának a Kossuth-muzeumnak azt, ami magasztos hivatásánál fogva megilletné. Ezért fordulunk a hazafias magyar társadalomhoz, amelybe egyedüli reményünket helyezük, hogy a muzeum kiadványainak vásárlásával mentse meg a Kossuth muzeumot. 10 korona ellenében megköljük *Hock János Rákóczi* című díszművét, melyből 20 korona szalon kiadás is van. 100–150 koronáért megköljük a „Kossuth Lajos azt üzené” című hatalmas képet, mely 170 cm. szélességével és 130 cm. magasságával a legnagyobb színes olajnyomat a kontinensen. A 100 koronás kép egyszerű, a 150 koronás arasznyi széles díszes aranykeretben van. Tárgya fenséges kiviteléhez méltó! Ezeket a kiadványokat rendeljék meg

és a Kossuth-muzeum, legértékesebb nemzeti gyűjteményünk meg lesz mentve, mely Budapest, VIII. ker. Népszínház utca 23. szám alatt van.

— **A Gyermeknap Homonnán.** Felvidékünk ez intelligens közösségében ápr. 2-án tartják meg a Gyermeknapot, az ottani társadalom előkelőségeinek buzgó közreműködésével. A gyűjtésre 4 urnát állítanak föl a város legforgalmasabb pontjain.

— **Tűzoltó-szertárunk fejlesztése.** Valóban dicsérendő azon jóakarát, melyet a városi tanács fordít tűzoltás-ügyünk fejlesztésére. Legutóbb is nagyobb anyagi áldozattal bár, de egy régóta érzett hiányt van hivatva pótolni ama vásárlás, melyet a város Mátrai, Feik és Társa budapesti tűzoltószertárosoknál tett. A tűzoltóság ez ideig, tudvalevőleg egy vizes-hordósra kapaszkodva, úgy hogy a sebes menetben valóságos istenkísértés volt: tűzoltóinkat kitenni a lecsés, vagy egy esetleges felborulás veszélyének. A város most egy legénységi szállító s szerkocsit vásárolt meg újabb 1300 koronáért, mely lehetővé teszi, hogy a teljes tűzoltóság egyszerre, testi épsége veszélyeztetése nélkül vonulhasson a tűz színhelyére. Az új legénységi szállító kocsi, mely 18 embert szállíthat a tűz színhelyére egytálcás szerkocsival, mely bőven fel van szerelve a tűzoltás segédesszereivel. A praktikus tűzoltószertár ugyan a szakemberek, mint a laikusok elismerését váltja ki működését, célszerűségét illetően. A tűzoltószertár valóban nélkülözhetetlen, becses szerrel gazdagodott az új vásárlással, mely egy régen hiányzó praktikus technikai művet állított be tűzoltóságunk s ezzel a közönség szolgálatába. Az új szerkocsit tűzoltóságunk folyó hó 28-án kapta meg s próbálta ki, mikor is az új műszer igazolta kiváló tulajdonságait.

— **Virágvásár.** A virágvásárnapról elnevezett országos vásár folyó évi április hó 1-én és 2-án fog Sátoraljai helyben megtartatni. Kedvező idő esetén nagy forgalmu vásárra lehet kilátásunk, tekintettel a küszöbön álló husvétii ünnepekre.

— **Tanítói gyűlés a Bodrogközön.** A bodrogközi rk. tanítók köre ez évi tavaszi gyűlését folyó hó 23-án tartotta meg Királyhelmeceken. **Lukács István** elnök megnyitja után a jegyzőkönyv felolvasatván, **Oroszy Tivadár** battányi tanító az írás-olvasás tanításának egyik módszerét mutatta be gyakorlatilag, általános helyesléssel. **Pajor Zsuzsanna** battányi tanítónő a női kézimunka tanításának fontosságát s a gyakorlati életre irányuló megbecsülhetetlen hasznát ismertette, olvasta fel ügyesen és bőséges pedagógiai tudással összeállított dolgozatát. Utána **Galamb János** nagykövesdi tanító értekezett szintén gondosan készített munkájával, a falusi népiskolák tananyagának túltömöttségéről és a szakkönyvecskék nagyszámának fölösleges voltáról. Ugy ezen, mint az előbbi felolvasás a gyűlés tagjainak őszinte tetszésnyilvánításával végződött. A 10 körében való számolás-tanítás helyes módjairól vitázott azután a gyűlés. Ennek végzetével bezáródott az értekezlet, melyről mindenki értékes tapasztalatokkal gazdagodva távozott.

— **Sorozások Homonnán.** Az érdekeltek kedvéért közöljük, hogy Homonnán az ideai főszorozások április hó 2. és 3-ik napjain fognak megtartatni.

— **A tüdőbetegekért.** A kultusz-miniszter körrendeletet intézett a királyi tanfelügyelőkhez, melyben felhívja őket, hogy tüdőbeteg szanatoriumoknak mentől nagyobb számban való szervezhetése s általában a tüdővész elleni védekezés céljaira indítsanak gyűjtést a tanintézetekben. Az emberbaráti cél sikeres munkálása tárgyában ugy a központi, mint a homonnai kir. tanfelügyelők kör-

levelet bocsátottak ki az iskolák vezetőségéhez.

— **A csendőrpuska áldozata.** Szenzációs eset történt Erdőhorvátai községben folyó hó 28-án éjszaka. Egy ittas embert, aki ellenkezett a csendőrökkel s megtámadta azokat: átlőtt a csendőrök puskája. A súlyosan, sőt életveszélyesen sérült ember itt áll ápolás alatt az Erzsébet kórházban, hová iszonyu lött sebével hozták. A szenzációs esetről a következőkben értesítenek. Folyó hó 28-án **Balog Ferenc** 24 éves, erdőhorvátai lakos **Bisesei András** nevű társával **Tolesván** volt s ott egyik korezmában iddógálva: ittas állapotban tértek haza Erdőhorvátiba. Haza érve a két szomszéd lefeküdt. Ejszaka azonban két csendőr állított be egy **Balogh Ferenc**, mint **Bisesei András** házához s őket felkelte kivitték az udvarra s megakarták vasalni. Hogy a csendőrök, kik hejcei csendőrrjárók voltak, milyen ok, vagy gyanu készítette a két egyén letartóztatására, egyelőre még nincsen kiderítve. **Balog Ferenc** azonban vonakodott a csendőrök parancsának engedelmeskedni, mire az egyik csendőr puskájával megütötte. **Balog Ferenc** erre elfutott s egy karót ragadott fel azon hitben, hogy így a csendőrök nem fognak nerni felé közeledni. A csendőrök puskájukat lövésre tartva közeledtek **Balog**-felé s annak egy gyanu mozdulatára az őrsvezető tíz lépés távolságból rálőtt a szánandó emberre. **Balog Ferenc** taláta a lövés s a bal mellén befürödött golyó háta közepén jött ki, mire eszméletlenül összerogyott. **Balog Ferenc** az Erzsébet kórházba hozták be ápolás céljából. Az ügyben szigorú eljárás s nyomozat indult meg.

— **Követendő példa.** Nagymihály község a Labore partján 12 helyiségből álló, 210⁰ méter területű áruháza épített, vasbetonból. Az ilyen építkezés míg egyrészt megszüntet igen sok piaci anomáliát, másrészt lehetővé teszi, hogy a közönség ne kapjon patkányok által összemarcangolt élelmi cikkeket. Bizony példát vehetne Sátoraljai hely a törekvő szomszédától!

— **Szerencsétlenség.** **Molnár János** sátoraljai helyi ref. harangozó felesége folyó hó 26-án délután a toronyban harangozott halottnak. Lejövet az asszony megcsuszott a lépcsőn s oly szerencsétlenül zuhant le, hogy fejbőrének egy nagy része levált a koponyáról. Önkivületi állapotban szállították fel a sajnálatra méltó nőt a helybeli kórházba.

— **Uj telefonelőfizető.** A telefon-előfizetők sorába újabb belépett s neve után jelzett telefonszámot kapta: **dr. Klein Károly** ügyvéd — 95.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik.

A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Orvosok és bábák az egész föld kerekén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót

mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, amelyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszertárban.

Telefon-számunk: 42.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Erdészleány (Kállayval).
Csütörtök: Kivándorlók.
Péntek: Gyujtogató, Mellinda.
Szombat: Szerenese malacz.

** **Kóbor Istenek.** (Bemutató előadás.) Folyó hó 27-én mutatta be a színtársulat **Adorján László** s **Sebestyén Kálmán** operettejét a „Kóbor Istenek”-et. A darab ugy librettóját, mint rég ismert melódiákkal telt zenéjét tekintve: egyike a közepes színben álló daljátékoknak. A premier közönség érdeklődését egyáltalán nem tudta lekötöni, mert hiányzik belőle mindaz, ami lélekűdít és szívidámitó. Erőszakolt, képtelen mesét kíván fűszerezni a gyenge muzsika, amelynek csak az ismert melódiái hathatnának, ha történetesen nem lennének régiek. A szerepek igaz, hogy jó kezekben voltak s **Kállay Jolán**, **Beleznai Margit**, **Szabolcsi Jozefin**, **Váradi Márton**, **Magas Béla**, **Szöregyh** megtették mindent, amit tehettek, de a tartalmatlanság lefokozta azt a hatást is, amit a szereplők igyekvése létrehozott volna. A közönség azonban nem volt várakozással a darab iránt, ismerve híret: kis számban nézte meg a szintelen premiért. Folyó hó 28-án megismételték a darabot még kisebb számú közönség előtt, mint a bemutató előadás. A teljesen sikertelen premier igazolta, hogy a közönség tartózkodik az új daraboktól is, ha a sikertelenség jegyében kezdtek meg pályafutásukat. A közönség és tartózkodás a mai operette inváziótól érthető is, mert alig akad mű, mely nagyobb figyelemre tarthatna számot. A „Kóbor Istenek”-nívóján álló darabok azt eredményezik majd előbb-utóbb, hogy a kellő mértékre száll le az operette ház, mely legtöbbször nem lel kielégítésre. Az operette éhség nem áll arányban a mai silány produktumokkal, nem elégítheti ki magát azokból, kétségtelen tehát, hogy a közönség más irányban és más mezőkön fog keresni magának élvezetet s szórakozást. A „Kóbor Istenek”-nívójú daraboknak csak ez az egyetlen hivatásuk.

** **Ágotay Ferenc jutalomjátéka.** **Ágotay Ferenc**nek, a színtársulat kedvelt komikusának jutalomjátékára szép ház gyűlt egybe. Folyó hó 29-én a „Dollárkirálynő” reprimén. A címszerepben **Jászay Mariska** lépett fel s értékes alakítása tetszéssel találkozott. Mellette őszinte és szeretetteljes ünneplésben részesült **Ágotay Ferenc**, ki Tom szerepében nagyon sokszor kacagtatta meg a közönséget. A megjelent közönséget mindvégig gyönyörködtette a darab fűlbemászó zenéje s az előadók igyekezete, kik törekvéssel játszottak minden szerepükben, melyeket a régi kiosztásban kaptak meg.

** **Virraszt a szerelem.** (Bemutató előadás.) **Fiers** és **Caillavet** négy felvonásos vígjátéka folyó hó 30-án került a városi színházban bemutatásra. A vígjátékoknak csendes humoru, bohózatzerű jellegtől mentes s mégis élvezhető fajtájából való e darab, azok közül, melyek inkább egy-egy bájos alakkal hatnak, mint összekuszált bonyodalmakkal. A darab egy házassági eclait-t mutat be, hol a kissé könnyelmű férjet csöfögással téríti vissza a feleség otthonához. Az egész darab a feleség, **Jacqueline** alakrajzán épül fel. Jóformán csak ez az egy szerep van benne, de ez a szerep jól megjátszva képes az állandó érdeklődést lekötöni. A szereposztás invenciozusan, leleménnyel juttatta a szerepet **M. Fekete Rózsának**, kinek vonzó, kedves egyénisége diadalmasan uralkodott a szerep nehézsége felett. Egyéni báj, kellem volt alakításában a temperamentumával teljesen megegyező szerepben s a közönség sok tapssal, elis-

meréssel jutalmazta **Fekete Rózi** törekvét. **Fekete Rózsát** először látuk nagyobb, önálló szerepben s igazán csodálatos, hogy e vonzó, kedves egyéniséget ritkán láttatták eddig önálló szerepekben a színpadon, mikor képes a legközvetlenebb hatások kiváltására. Örömmel fogadta közönségünk alakítását. Mellette **Harmath Zseni**, **Magas Béla**, **Szöregyh Gyula** hozták meg a darabnak gondos alakrajzaikkal a sikert.

** **Jutalomjátékok s bucsufellépések.** A színi szezon e hete a jutalomjátékok s bucsufellépések hete. Hétfőn, folyó hó 29-én **Ágotay Ferenc** jutalomjátéka folyt le, csütörtökön, április hó 1-én **Bátossy Endre** jutalomjátéka, illetve jubiláris estéje lesz a „Kivándorlók”-ban. Pénteken, ápr. hó 2-án a **Magas** pár jutalomjátéka van a „Gyujtogatók”-ban. **Magas Béla** s neje **Fekete Rózi** e jutalomjátéka iránt élénk érdeklődés nyílt meg a közönség részéről, melynek e rokonszenves, kedves művészpár állandó kedveltje. Vasárnap, ápr. hó 4-én a „Katalin” operettben **P. Szepessi Szidi** s **Kállay Jolán** bucsuznak el közönségünköt egy előreláthatólag zajos színházi este keretében. Jutalomjátékot kap a jövő hét folyamán a színházi karszemélyzet is.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Tisztelt munkatársainkat kérjük, hogy husvétii számunk részére szánt közleményeiket legkésőbb április hó 6-áig azíveskedjenek lapunk szerkesztőségéhez beküldeni.

Laptalajdonos:

Éhler Gyula.

HIRDETÉSEK.

Zemplén-Ladmóczi Mész-és Agyagipari Részvénytársaság Sátoraljai hely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmulja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladmóczi Mész-és Agyagipari Részvénytársaság.

Sürgöncim: Mészársaság Saujhely. Telefon szám: 32.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 kor.
	1 szelvény 15 kor.
	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 18 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, színtügy felöltözöket, turistalódot, selyemkangart stb. gyári áron küld, a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. — Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Szolid, szabott árak!!

Legszebb!**Legjobb!****Legolcsóbb!**

férfi-, fiu- és gyermekruhák, felöltők és gallérok
tavaszi újdonságaink megérkeztek

SZÁNTÓ MÓR ÉS TÁRSÁHOZ

Sátoraljauhely, Széchényi-tér (volt Bilanovits-féle üzlet).

Kocsis dolmány öltönyök és rózsás kocsis szűrők állandóan raktáron nagy választékban.

Mérték utáni megrendelések a legdivatosabb kivitelben készülnek.

Szolid, szabott árak!!

Eladó ház.

A Kossuth-utca 27. sz.
ház eladó. Értekezhetni:
özy. Román Jánosnéál.

Tanuló

könyvnyomdánkban
heti fizetéssel
azonnal fölvetetik.

Üzlet felosztás.**Altmann Samu^{nó}**

Az „Angol divat“-hoz címzett üzletében
(a „Vadászkürt“ szállodával szemben)

rendkívüli nagy kiárusítás!

Férfi-, fiu- és gyermekruhák, ta-
vaszi és nyári elegáns öltönyök
minden elfogadható árban kaphatók.

Ezen ritka alkalom csak rövid ideig tart.

Minden vevő 50 koronás bevásárláshoz egy drb. gyermekruhát kap ingyen.

Az üzlethelyiség berendezéssel, esetleg összes áruval átadó.

Itt még nem létezett olcsó árak!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, lóhera-cseplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL“ legjobb sorvetőgépek, „Planet Jr.“ kapálók,
szecskavágók, répvágók, kukoricsa-morzsolók, darálók,
űrlő-malmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Szőlőkaró eladás.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokosok szives tudomá-
sára hozni, hogy múlt évi vágású, kitűnő minőségű, száraz

szőlőkarókat

árusítok a sátoraljauhelyi állomáson vagonokba rakva.

Tisztelettel

Herzog Lipót
Sátoraljauhely.

GRÜNBERGER ÁBRAHÁM vállalkozó

cementáru gyára és betonépitési vállalata

SÁTORALJAUJHELY, (Csörgői-ut) RÁKÓCZI-TÉR 8.

Készít és raktáron tart drótbetétes és esőmőszölt **csöveket**, minden méretben. — **Tetőcserép**,
kutyakagyló, kémény fedlap és kerítés oszlopokat.

Elvállal betonburkolatok, terasz munkák, víztelenítések, zsilipek, gátak és turbinatelepek készítését.
Műkő munkák különböző színekben bármilyen célra.

Tervek kívánatra készülnek!

Össze nem tévesztendő más céggel

Cégre ügyelni tessék!